

Vurdering av naturverdier

Revisjonshistorikk

Rev:	Dato:	Beskrivelse av endringen	Utarbeidet av	Kontrollert av
00	21.01.2022	Første utkast	NOHHNA	NOASLA
01	08.02.2022	Utvidet trasse	NOHHNA	NOASLA

Innholdsfortegnelse

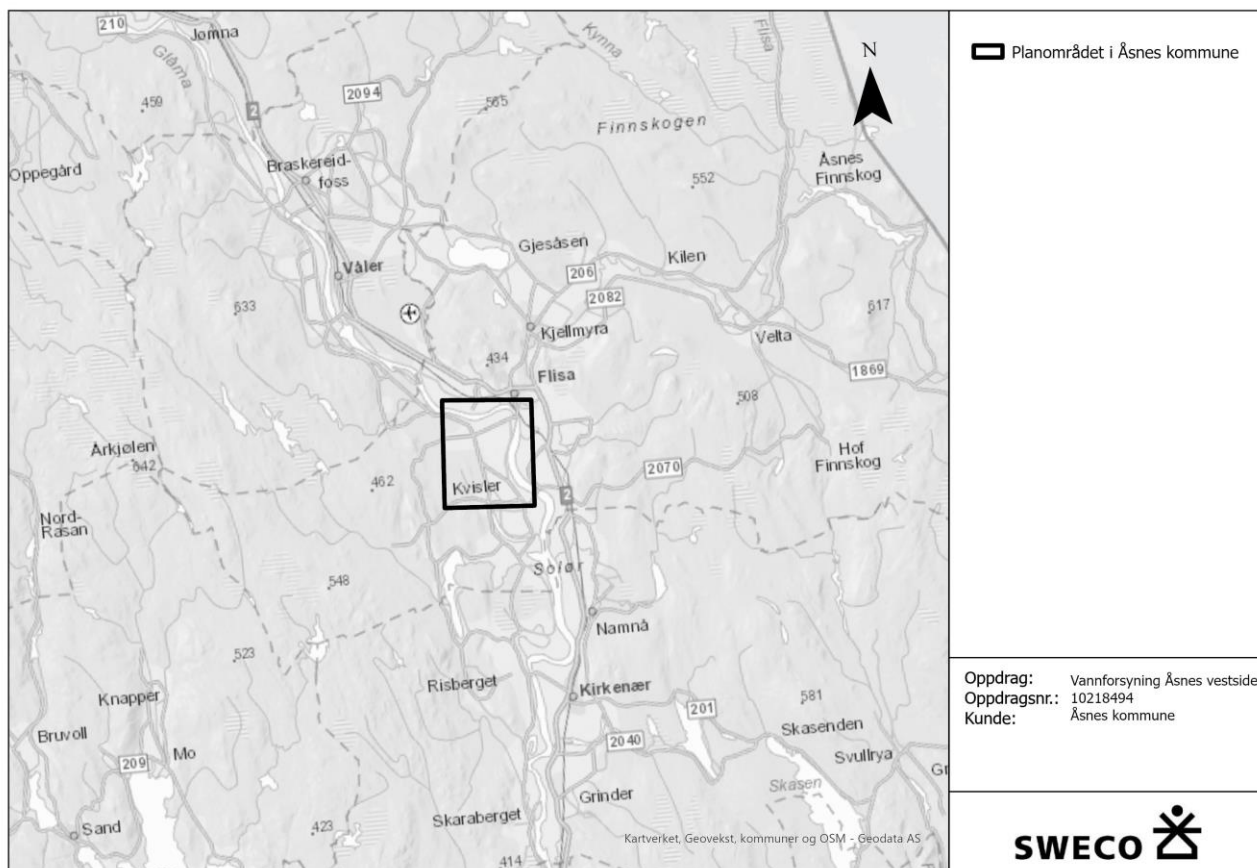
Revisjonshistorikk	2
1 Innledning og bakgrunn	4
2 Metode	4
3 Naturgrunnlag og inngrep	5
4 Naturtyper og vegetasjon	6
4.1 Naturtyper	6
4.2 Rødlistede arter	7
4.3 Fremmede arter	8
5 Terrestrisk dyreliv	9
6 Konsekvenser av tiltak og anbefalinger	9

1 Innledning og bakgrunn

Det skal foretas utbygging av kommunal vannforsyning for Åsnes vest (Figur 1). Området består i hovedsak av spredt boligbebyggelse og områder med landbruksvirksomhet.

Eksisterende vannforsyning i området består av flere private vannverk og separate forsyninger for enkelthus. Flere av de private vannverkene skal tilknyttes ny kommunal vannforsyning og inngår i denne anskaffelsen. Tilknytting av enkelthus forutsettes utført av den enkelte huseier etter at kommunal vannforsyning er etablert.

I forbindelse med dette arbeidet er det gjort en skrivebordsundersøkelse, med den hensikt å få en oversikt over naturverdier. Dette er presentert i dette notatet. Notatet belyser også ytterligere behov for feltundersøkelser.

Figur 1 Plassering av planområdet. Kart: Sweco

2 Metode

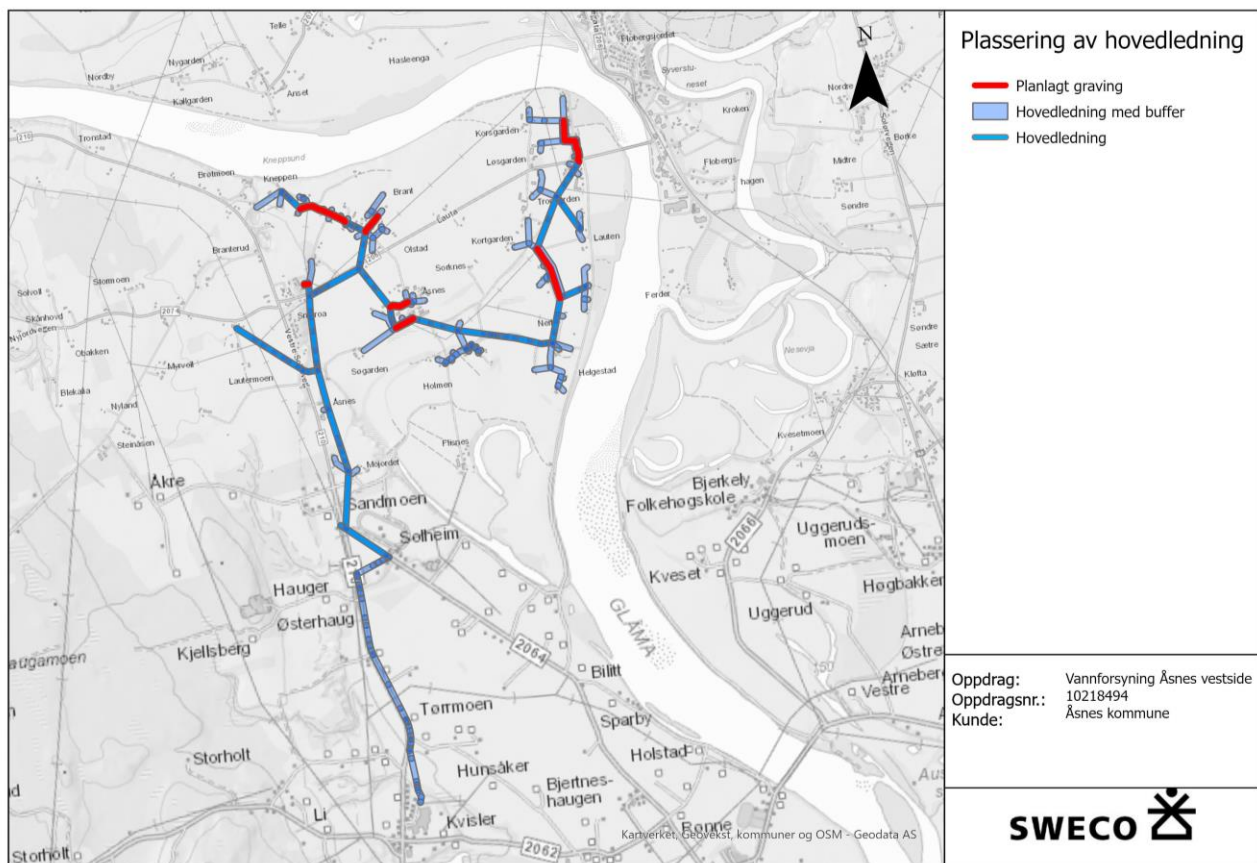
Det er blitt utført en skrivebordsundersøkelse i en tidlig fase av prosjektet for å få oversikt over tidligere registrerte naturtyper, rødlistearter, fremmede arter og

økologiske funksjonsområder for arter som kan ha verdi som kan berøres av planlagt arbeid. Offentlige databaser er undersøkt for registrerte naturverdier (Artskart, Naturbase). Det er gjort en vurdering av behov for kartlegging av naturtyper og arter i vekstsesongen.

3 Naturgrunnlag og inngrep

Tiltaksområdet ligger i overgangsseksjon i sørboreal sone (NiN-web). Kartlagte grunnforhold (ngu) viser at berggrunnen består av gneis. Nær tiltaksområdet er det mer lettforvittrige bergarter som gabbro, som gir opphav til noe mer næringsrike forhold. I hovedsak er dette bergarter som ikke gir karplanter rikelig tilgang på næring. Løsmassene består av elve- og bekkeavsetninger, det kan inneholde noe organisk materiale som kan gi næring til planter.

Etablering av ny kommunal vannledning forutsettes i stor grad å skje med styrt boring, men tradisjonell grøftegraving kan også bli aktuelt på enkelte strekninger (figur 2). Vannledningen skal i hovedsak legges langs vei og over landbruksmark, samt enkelte små skogholt (Figur 2). Ved utarbeidelse av kart er det lagt til en buffer på 20m på hver side av vannledning og rundt kummer. Dette for å vise hva som blir berørt dersom det er behov for graving

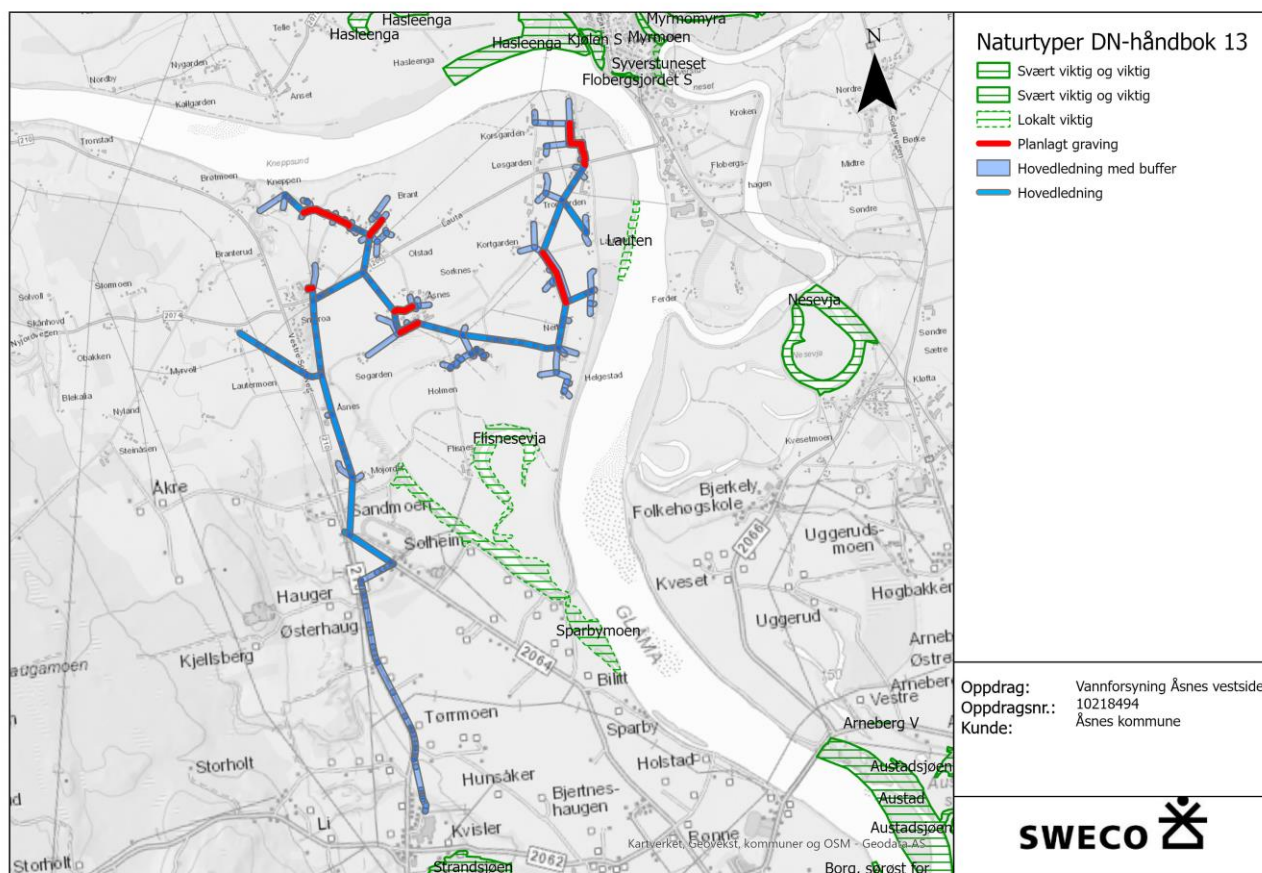
Figur 2 Plassering av hovedledning. Kart: Sweco

4 Naturtyper og vegetasjon

Planområdet ligger sør for Flisa, på vestsiden av Glomma, i et innlandsslettelandskap med liten høydeforskjell (NiN-web). Det er enkelte rester etter gamle, mindre flompåvirkede kroksjøer og dammer. Ellers er området dominert av landbruk, med spredt bebyggelse.

4.1 Naturtyper

Det er registrert to naturtypelokaliteter nær planlagt ledningstrase (Figur 3).

Figur 3 Naturtyper (Naturbase). Kart: Sweco

Lauten: Gråor-heggeskog, med utforming flommarksskog. Vurdert som lokalt viktig (C-verdi).

Flisnesevja: Kroksjø, flomdammer og meandrerende elveparti med utforming gamle, mindre flompåvirkede kroksjøer og dammer. Vurdert som lokalt viktig (C-verdi).

Strandsjøen: Kroksjø, flomdammer og meandrerende elveparti med utforming gamle, mindre flompåvirkede kroksjøer og dammer. Lokaliteten innehar en rekke rødlistearter og har et stort potensial for amfibier, insekter, fugler og karplanter. Vurdert som svært viktig (A-verdi). Innløpsbekken Bjørkåa krysser planlagt ledningstrasse.

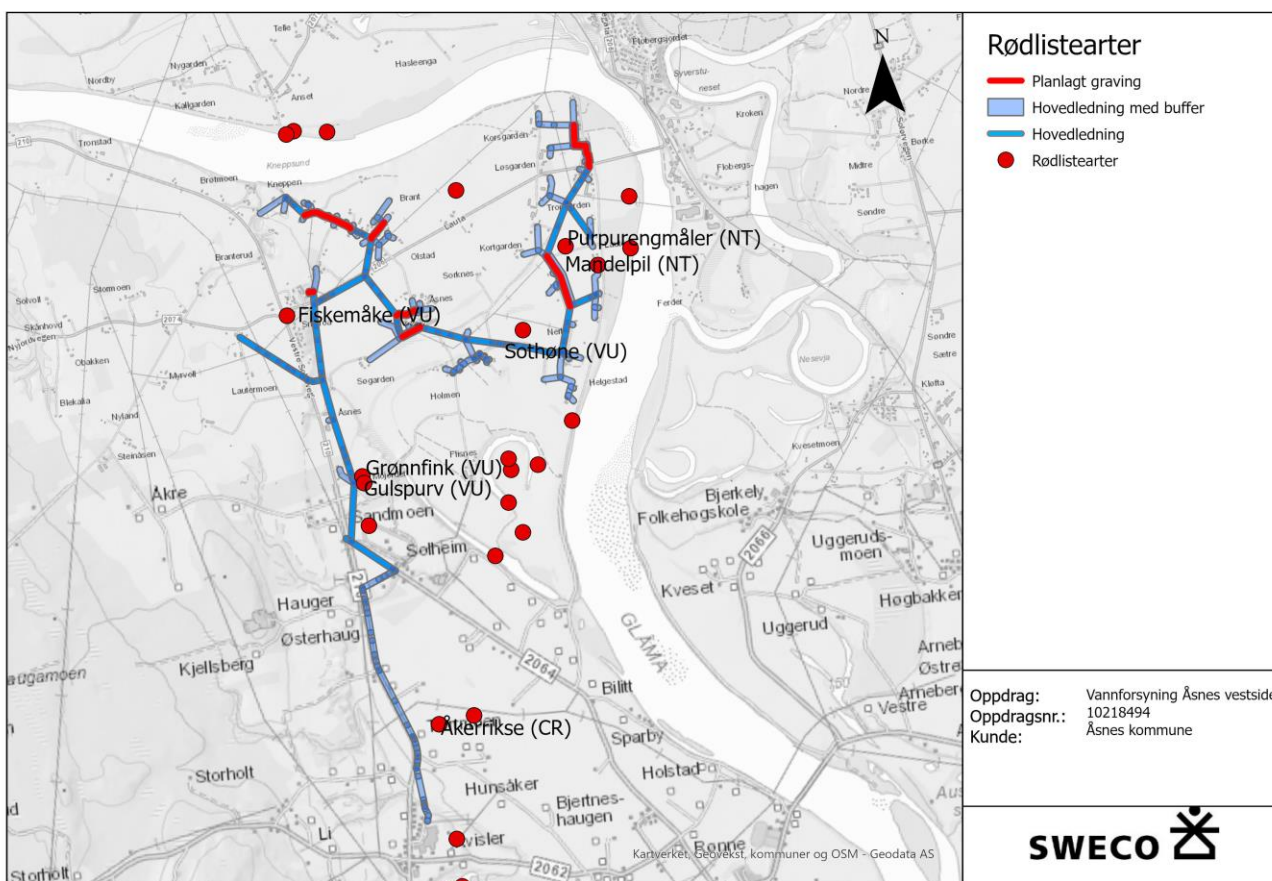
Arbeider som skal utføres nær naturtypelokalitetene skal utføres med styrt boring og er på det nærmeste 300m unna. Det vurderes derfor at lokalitetene Flisnesevja og Lauten ikke vil påvirkes av arbeidene. Innløpsbekken til Strandsjøen, Bjørkåa kan påvirkes negativt ved inngrep i vannstrengen.

4.2 Rødlistede arter

Det er registrert purpurengmåler (NT) og mandelpil (NT) som kan berøres av arbeidene (Figur 4). Mandelpil er en busk i vierfamilien. Arten vokser langs planlagt ledningstrase og kan påvirkes av arbeidene. I samme område er det funnet purpurengmåler, en sommerfugl i gruppen egentlige målere. Denne arten kan også påvirkes negativt av gravearbeid i dette området.

Den kritisk truede fuglearten åkerrikse (CR) er registrert i søndre del av ledningstrasse. Nyeste registrering er fra 2016, det vurderes derfor ikke som sannsynlig at arten hekker i området i dag.

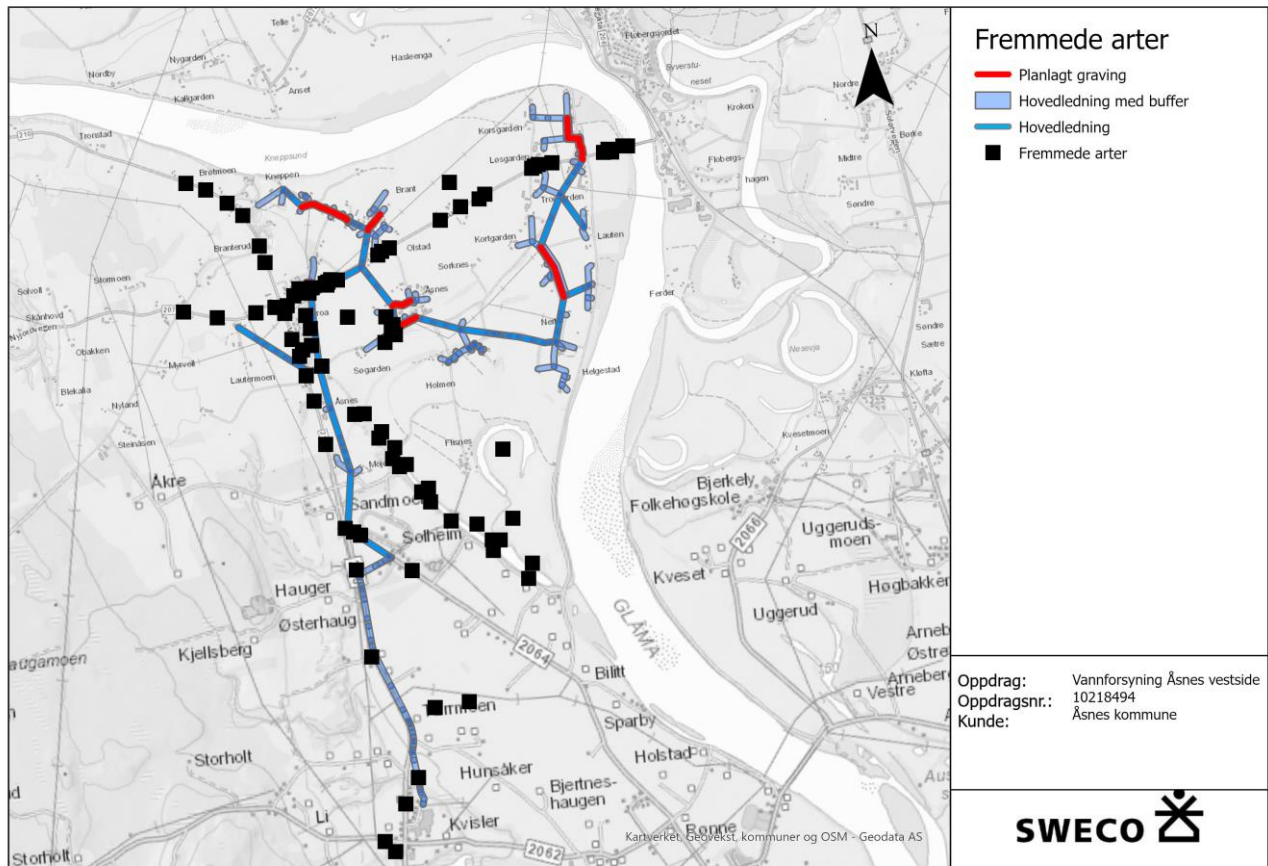
Øvrige registrerte rødlisterarter er fugl. Disse vurderes i liten grad å bli påvirket av arbeidene, da arbeidene utføres i et område det normalt sett er støy fra landbruksvirksomhet og trafikk og at arealbeslagene er små og midlertidige.

Figur 4 Rødlisterarter (Artskart). Kart: Sweco

4.3 Fremmede arter

Det er tidligere registrert fremmede arter som berøres av tiltaket (Figur 5). Tidligere registreringer er i hovedsak gjort langs veier i området (langs Lauta, Vestre Solørveg og Sparbymoen). Det er gjort funn av arter som er vurdert til å utgjøre svært høy risiko for norsk natur. Fremmedartsfunn omfatter i hovedsak artene hagelupin og kjempespringfrø, samt rynkerose. Alle med svært høy risiko.

Figur 5 Fremmede arter (Artskart). Kart: Sweco

Store deler av berørt område består imidlertid av landbruksmark, som regelmessig hevdes og sprøytes. Det er derfor lite potensiale for fremmede plantearter i disse massene.

I tillegg til arter på den norske fremmedartslista, må en være oppmerksom på såkalte planteskadegjørere (for eksempel potetål og floghavre) slik at en unngår spredning av slike som følge av anleggsaktiviteten.

5 Terrestrisk dyreliv

Det er i hovedsak landbruksmark og sterkt endret mark som berøres av arbeidene. Enkelte små grønne lunger berøres. Det anbefales at det unngås hogst og terrenginngrep i disse områdene, da denne typen natur er leveområder for en rekke arter og bidrar med en grønn korridor gjennom bebygde områder og landbruksarealer.

6 Konsekvenser av tiltak og anbefalinger

Planlagt tiltak slik det foreligger ved dags dato innebærer planer for områder som allerede er sterkt endret i form av vei/veikant, dyrket mark og boligområder som har liten verdi for naturmangfoldet. Det finnes enkelte små skogholt imellom bebyggelse og landbruksmark, som fungerer som leveområde og skjulested for en rekke arter og som derfor har en høyere verdi for naturmangfoldet.

Det er registrert verdifulle naturtyper i nærheten av tiltaket. Naturtypelokaliteten Strandsjøen (svært viktig, A-verdi) kan påvirkes negativt ved inngrep i innløpsbekken Bjørkåa som krysser ledningstrasse. Inngrep i vannstrengen kan føre til forurensning med sedimenter (suspendert stoff) som ledes ut i Strandsjøen. Inngrep under Bjørkåa kan potensielt føre til drenering av bekken, noe som vil være uheldig for kroksjø nedstrøms.

Øvrige naturtypelokaliteter vurderes ikke å påvirkes negativt av tiltaket.

Det er registrert enkelte rødlistearter nær tiltaket, mandelpil (NT) og purpurengmåler (NT) vurderes å kunne påvirkes negativt av tiltaket ved terrenginngrep. Disse artene er registrert i et område det er planlagt graving.

Øvrige rødlistearter vurderes å ikke påvirkes negativt av tiltaket.

Det er registrert en rekke fremmedartsforekomster med arter med svært høy risiko for naturmangfoldet. Anleggsvirksomhet i disse områdene kan utgjøre en risiko for spredning av artene.

Arbeidene kan bidra til spredning av planteskadegjørere, dersom det forekommer i landbruksjord som berøres.

Oppsummering av anbefalte tiltak:

- Da arbeidene foregår i landbruksjord, bør det undersøkes for planteskadegjørere for å hindre en eventuell spredning av disse.
- Ved utbygging anbefales det at det gjøres en kartlegging og risikovurdering av de fremmede artene og at det utarbeides en tiltaksplan for håndtering av fremmede skadelige arter. Dette for å unngå spredning av slike og negative virkninger for naturmangfoldet.
- Det bør utføres en kartlegging for å undersøke forekomster av mandelpil (NT) og purpurengmåler (NT), der disse artene er registrert. Ved funn av purpurengmåler (eller eventuelle leveområder for artene) og forekomster av mandelpil bør det avsettes hensynssoner som ikke skal berøres av gravearbeid.

- Ved boring nær Bjørkåa bør det utføres visuelle kontroller av vannføringa, for å følge med på at boringa ikke medfører drenering av bekken.